

NIEUW MESTACTIEPLAN GOEDGEKEURD

Na 9 maanden onderhandelen tussen de Europese Commissie en de Vlaamse overheid heeft de Commissie het vijfde Mestactieplan principieel goedgekeurd. Dat plan moet er voor zorgen dat Vlaanderen de Europese nitraatdoelstellingen haalt door een versterking van de gebiedsgerichte aanpak en strengere maatregelen in probleemgebieden. We lichten de grote lijnen toe.

.....
Nele Lauwers, consultant boomkwekerij

Strengere maatregelen voor focus-bedrijven

In het kader van een gebiedsgerichte aanpak zullen bedrijven die met meer dan 50% van hun areaal in focusgebied liggen, aangeduid worden als focusbedrijf. Hetzelfde is mogelijk voor bedrijven buiten focusgebied als er een aanzienlijke overschrijding van het nitraatresidu in het najaar werd gemeten. Voor deze bedrijven gelden er strengere drempelwaarden voor het nitraatresidu (waardoor die dus gemakkelijker overschreden kunnen worden) en een korter bemestingsseizoen. Focusbedrijven die aantonen dat hun individuele bedrijfsvoering geen verhoogd risico op nitraatverliezen inhoudt, kunnen vrijgesteld worden van deze bijkomende maatregelen.

Nitraatresidu in het najaar

De Mestbank blijft in het najaar het nitraatresidu bepalen op percelen van zowel focus- als niet-focusbedrijven. Afhankelijk van de hoogte van het nitraatresidu van het controleperceel en van de aard van het bedrijf (focus of niet-focus) zal je in het volgende jaar op eigen kosten het nitraatresidu moeten meten op één perceel of op bedrijfsniveau. Op basis van deze resultaten zijn dan nog extra maatregelen

▲ Voor gecertificeerd groen- en GFT-compost blijft de mogelijkheid om slechts 50% van de P-bemesting in de bedrijfsbalans op te nemen zoals vroeger al het geval was

gelen mogelijk zoals een verlaging van de N-gebruiksruimte op het bedrijf, opmaken van bemestingsplan, verplicht inzaaien vanggewassen, ...

Bemestingsnormen

Vanaf 2016 wordt het systeem 'werkzame stikstof' verplicht. 2015 dient als

overgangperiode om de siertelers te begeleiden en te sensibiliseren in deze overgang. De maximale stikstofbemestingsnormen blijven op hetzelfde niveau maar de fosforbemestingsnorm daalt, zoals reeds vastgelegd in het vorig MAP.

De maximale bemestingsnormen in 2015 zijn:

	Totaal P_2O_5 (kg/ha)	Werkzame N (kg/ha)		Dierlijke N (kg N/ha)
		Zand	Niet-zand	
Sierteeft	55*	160	180	170

* uitgangssituatie voor alle bodems in 2015 maar afhankelijk van fosforbeschikbaarheid (zie tekst)

Voor niet-focusbedrijven bestaat er de mogelijkheid om de N-gebruiksruimte van hun bedrijf met 10% (excl. dierlijke N) te verhogen als ze kunnen aantonen dat ze op bedrijfsniveau beduidend betere nitraatresidu's realiseren. De fosforbemestingsnorm wordt afhankelijk van de fosforbeschikbaarheid in de bodem. De Vlaamse landbouwpercelen kunnen verdeeld worden in 4 klassen: van een lage (klasse 1) naar een hoge fosforbeschikbaarheid (klasse 4).

Bodemklasse	Klasse I	Klasse II	Klasse III	Klasse IV
Maximale fosforbemestingsnorm (kg P_2O_5 /ha) na staalname	85	65	55	45

Aangezien de meeste Vlaamse bodems geclassificeerd zijn als Klasse III in termen van P-beschikbaarheid, wordt de norm van 55 kg P_2O_5 /ha aangenomen, tenzij je kan aantonen dat je perceel in klasse II of II valt (staalname op eigen kosten). Vanaf 2017 wordt de maximum norm nog verlaagd naar 45 kg P_2O_5 als je geen enkel analyse laat uitvoeren naar de fosforbeschikbaarheid. Tegelijk zal de Mestbank een meetcampagne voeren om bodems van Klasse IV op te sporen. Concreet betekent dit voor stalmest (met een samenstelling van 7,1 kg N/ton en 2,9 kg P_2O_5 /ton) volgende tonnages die mogen gevoerd worden per hectare, indien er je geen enkele analyse laat uitvoeren.

	2014	2015	2017
Fosfaatbemestingsnorm (kg P_2O_5 /ha)	65	55	45
Stalmest (ton/ha)	22,4	18,9	15,5

De scherpere bemestingsnormen zullen het gebruik van compost en stalmest beperken. Omdat dit contraproductief werkt voor de koolstofopbouw in de bodem, zou de mogelijkheid bestaan om op bodems van Klasse I

▲ Voor meerjarige teelten (o.a. boomkwekerij) moet men niet alleen de totale bemestingsnorm respecteren op bedrijfsniveau maar ook op perceelsniveau binnen een perspectief van 3 jaar

en Klasse II slechts 50% van de P-bemesting uit compost en stalmest in de bedrijfsbalans op te nemen. Voor gecertificeerd groen- en GFT-compost blijft de mogelijkheid om slechts 50% van de P-bemesting in de bedrijfsbalans op te nemen (onafhankelijk van de fosforbeschikbaarheid van de bodem) zoals vroeger al het geval was. Voor meerjarige teelten (o.a. boomkwekerij) moet men niet alleen de totale bemestingsnorm respecteren op bedrijfsniveau maar ook op perceelsniveau binnen een perspectief van 3 jaar. Goed wetende dat in het eerste jaar de nutriëntenopname van het plantsoen eerder beperkt is, met hoge stikstofverliezen naar het grond- en oppervlaktewater tot gevolg.

Efficiënter bemesten

Aangezien de huidige bemestingsnormen al erg scherp zijn, is het belangrijk dat je de meststoffen gericht en

efficiënt in de bedrijfsvoering integreert. Het is van cruciaal belang om deze meststoffen in de juiste dosis, op de juiste teelten en op het juiste tijdstip toepast om ongewenste verliezen van nutriënten naar het grond- en oppervlaktewater tot het minimum te beperken. Bodemanalyses blijven ook in dit actieplan een belangrijk instrument om de nutriëntenbeschikbaarheid en de fysische eigenschappen van de bodem te kennen. Op basis hiervan kan je gericht bemesten. ■

Als sierteler kunt u beroep doen op het CVBB-pakket 'Individuele begeleiding bemesting 2015'. Een bemestingsadviseur komt langs op uw bedrijf. Hij bekiijkt de situatie ter plaatse op perceelsniveau en geeft aangepast advies. Meer info vindt u via www.pcsierteelt.be. Ook bij dienst 'Bedrijfsadvies' van VLM kunt u in alle vertrouwelijkheid terecht met vragen rond bemesting.

VLM HOUDT VODKA-ACTIES

De kans is groot dat land/tuinbouwers in 50 gemeenten binnenkort bezoek krijgen van een VLM-medewerker in het kader van de VODKA-actie. VODKA staat voor Verantwoord Omgaan met Dierlijke mest, Kunstmest en Andere meststoffen.

Vorig jaar organiseerde de VLM voor het eerst een VODKA-actie om de waterkwaliteit in kwetsbare gebieden te verbeteren. De VODKA-actie 2014 situeerde zich rond 22 MAP-meetpunten waar de nitraatnorm van 50 mg nitraat per liter in 2011 of 2012 of 2013 licht werd overschreden en waar

de nitraatnorm vlak voor het begin van het bemestingsseizoen goed was. De VLM wijst er op dat naast de verscherpte controle door handhavers van de Mestbank in VODKA-gebied ook controles buiten VODKA-gebied zullen gebeuren. In 2014 werden met name meer overtredingen vastgesteld buiten VODKA-gebied dan in de selectiegebieden van de 22 MAP-meetpunten.

Meer achtergrondinfo over de actie en de geviseerde gemeenten vind je op VLM-website <http://www.vlm.be/algemeen/actueel/nieuws>. ■